

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษา เรื่อง “ปัญหาและแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสารของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์” ในบทสุดท้าย คือ บทที่ 5 นี้ ผู้ศึกษาได้แบ่งหัวข้อการนำเสนอเป็น 3 หัวข้อ ได้แก่ สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

1. สรุปการวิจัย

สรุปการวิจัยประกอบด้วย 3 หัวข้อ ได้แก่ วัตถุประสงค์การวิจัย วิธีการดำเนินการวิจัย และผลการวิจัย ดังนี้

1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย มี 5 ข้อ

- 1.1.1 ศึกษาปัญหาการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสารของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
- 1.1.2 ศึกษาแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสารของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
- 1.1.3 ศึกษายุทธศาสตร์การเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสารของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
- 1.1.4 ศึกษาภาพรวมแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถและภาพรวมแนวโน้มของแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสารของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
- 1.1.5 ศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่มต่อภาพรวมแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสารของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

ต่อจากนี้ไป โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในภาพที่ 5.1 ผู้ศึกษาได้ใช้คำย่อว่า “กรม” แทนคำว่า “กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์”

ทั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำกรอบแนวคิด 11M มาเป็นปรับใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ซึ่งโดยทั่วไปประกอบด้วย 11 ด้าน ได้แก่ ด้าน (1) การบริหารทรัพยากรมนุษย์ (Man) (2) การบริหารงบประมาณ (Money) (3) การบริหารงานทั่วไป (Management) (4) การบริหารวัสดุอุปกรณ์ (Material) (5) การบริหารคุณธรรม (Morality) (6) การให้บริการประชาชน (Market) (7) การบริหารข่าวสารหรือข้อมูลข่าวสาร(Message) (8) วิธีการ ระเบียบ แบบแผน หรือเทคนิค (Method) (9) การบริหาร

เวลา หรือกรอบเวลาในการปฏิบัติงาน (Minute) (10) การประสานงาน หรือการประนีประนอม (Mediation) และ (11) การวัดผล หรือการประเมินผลการปฏิบัติงาน (Measurement) แต่ในที่นี้ผู้ศึกษาได้นำมาปรับใช้เพียง 10 ด้าน โดยตัดด้าน “การบริหารข่าวสาร หรือข้อมูลข่าวสาร” ออก เนื่องจากในการศึกษาครั้งนี้ ได้เน้นศึกษาการบริหารข่าวสาร หรือข้อมูลข่าวสารอยู่แล้ว เห็นได้อย่างชัดเจนจากหัวข้อวิทยานิพนธ์ และวัตถุประสงค์การวิจัย ที่มีคำว่า การบริหารข่าวสาร หรือข้อมูลข่าวสาร รวมอยู่ด้วย ดังนั้น เพื่อป้องกันมิให้เกิดการศึกษาซ้ำซ้อนกัน ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาจึงไม่ได้เลือกนำด้านการบริหารข่าวสาร หรือข้อมูลข่าวสารมาใช้ด้วย

สำหรับเหตุผลที่ผู้ศึกษาได้เลือกนำกรอบแนวคิด 11M ดังกล่าวมาปรับใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เนื่องจากเป็นกรอบแนวคิด หรือตัวชี้วัดการบริหารจัดการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการที่มีความละเอียด ชัดเจน ครอบคลุมครบถ้วนถึง 11 ด้าน และเข้าใจง่าย ไม่เพียงเท่านั้น ได้มีการนำกรอบแนวคิดนี้มาปรับใช้ทางวิชาการ และมีการตีพิมพ์เผยแพร่อีกด้วย

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย แบ่งเป็น 3 หัวข้อย่อย ได้แก่ (1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และ (3) การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับ ดังนี้

1.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ จำนวนข้าราชการที่เป็นตัวแทนประชากร ดังกล่าวที่ตอบแบบสอบถาม โดยในที่นี้หมายถึง ข้าราชการและลูกจ้างประจำที่เป็นตัวแทนของประชากร จำนวน 1,185 คน เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม อันเป็นลักษณะของการกำหนดให้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง

สำหรับเหตุผลที่ผู้ศึกษาเลือกศึกษาประชากรและกลุ่มตัวอย่างดังกล่าว เพราะเป็นข้าราชการและลูกจ้างประจำที่ปฏิบัติงานอยู่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ รวมทั้งเป็นผู้ที่ได้รับผลจากการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสารของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ด้วย

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ซึ่งผ่านการทดสอบ (pre-test) จำนวน 50 ชุด รวมทั้งผ่านการทดสอบหาความเที่ยงตรง และความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามซึ่งมีระดับความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.87

1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาได้กำหนดวิธีการรวบรวมข้อมูล 3 วิธี ได้แก่ (1) การรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร (2) การรวบรวมข้อมูลจากการวิจัยสนาม และ (3) การรวบรวมข้อมูลจากการสังเกตการณ์

1) **การรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร** ผู้ศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากตำรา หนังสือ รายงานผลการวิจัย สถิติ ตัวเลข และเอกสารต่าง ๆ ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ รวมถึงตลอดถึงข้อมูลที่ได้จากอินเทอร์เน็ต (internet)

2) การรวบรวมข้อมูลจากการวิจัยสนาม ศึกษา และผู้ช่วย 14 คน ร่วมกัน แจกแบบสอบถาม จำนวน 1,185 ชุดให้กลุ่มตัวอย่างตอบหรือกรอก การแจกและการเก็บรวบรวม แบบสอบถามดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2554 ถึง วันที่ 31 กรกฎาคม 2554 รวม 31 วัน ผู้ศึกษา และผู้ช่วยได้เก็บรวบรวมแบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับมาได้จำนวน 1,060 ชุด คิดเป็นร้อยละ 89.45 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด (1,185 คน)

3) การรวบรวมข้อมูลจากการสังเกตการณ์ ผู้ศึกษาได้ทำการสังเกตกลุ่มตัวอย่าง สังเกตภาพรวมจากวิธีการปฏิบัติงานข้าราชการและลูกจ้างประจำของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และสังเกตสภาพแวดล้อมของข้าราชการและลูกจ้างประจำที่อยู่ในกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามดังกล่าวมาแปลงเป็น ข้อมูลหรือตัวเลข และวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์สำหรับ คอมพิวเตอร์ โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05 ในส่วนของวิธีวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการ วิเคราะห์ในรูปของตาราง รวมทั้งใช้รูปแบบการวิเคราะห์เชิงพรรณนา โดยสถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน หรือ S.D. และการทดสอบค่าที หลังจากวิเคราะห์ข้อมูลแล้ว ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลมาเขียนบรรยายหรือพรรณนาพร้อมตาราง และภาพประกอบตามความเหมาะสม

1.3 ผลการวิจัย ผู้ศึกษาได้สรุปผลการวิจัยโดยแบ่งการนำเสนอออกเป็น 6 หัวข้อย่อย ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย และหัวข้อในบทที่ 4 ดังนี้

1.3.1 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม

1.3.2 สรุปผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัญหาการบริหารจัดการ ด้านข้อมูลข่าวสารของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ตามกรอบแนวคิด 11M

1.3.3 สรุปผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อแนวทางการเพิ่มขีด ความสามารถในการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสารของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ตามกรอบ แนวคิด 11M

1.3.4 สรุปผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อยุทธศาสตร์การเพิ่ม ขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสารของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

1.3.5 สรุปผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อภาพรวมแนวทางการ เพิ่มขีดความสามารถและภาพรวมแนวโน้มของแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการ ด้านข้อมูลข่าวสารของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

1.3.6 สรุปผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่ม ต่อภาพรวมแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสารของ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ตามกรอบแนวคิด 11M

ผู้ศึกษาขอเสนอสรุปผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1.3.1 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม
(จากบทที่ 4 ตารางที่ 4.1) กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามเป็นข้าราชการและลูกจ้างประจำ โดยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง และมีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และสูงกว่าปริญญาตรี

1.3.2 สรุปผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัญหาการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสารของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ตามกรอบแนวคิด 11M (จากบทที่ 4 ตารางที่ 4.2) แต่นำมาปรับใช้เพียง 10 ด้าน โดยแต่ละด้านประกอบด้วยคำถาม 3 ข้อคำถาม และกลุ่มตัวอย่างล้วนเห็นด้วยในระดับปานกลางทั้ง 10 ด้าน ทุกข้อคำถาม ทั้งนี้ ผู้ศึกษาได้พิจารณาจาก “ค่าเฉลี่ยรวมของแต่ละด้าน ๆ ละ 3 ข้อคำถาม” ผู้ศึกษาขอเสนอตามกรอบแนวคิด 11M เรียงตามลำดับ ดังนี้

หมายเหตุ ผู้ศึกษาได้นำเสนอตัวอย่างเฉพาะ “คำถามที่สำคัญที่สุดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด จากบทที่ 4 ตารางที่ 4.2” เพียงด้านละ 1 ข้อคำถามเท่านั้น

1) **ปัญหาการบริหารจัดการด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์** ได้แก่ คำถามที่ว่า กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ไม่เชิญบุคคลภายนอก เช่น ผู้มีประสบการณ์และมีความเชี่ยวชาญเข้ามาช่วยพัฒนา หรือให้คำแนะนำปรึกษาด้านข้อมูลข่าวสารแก่ข้าราชการเป็นประจำ

2) **ปัญหาการบริหารจัดการด้านการบริหารงบประมาณ** ได้แก่ คำถามที่ว่า กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ไม่ได้ใช้จ่ายงบประมาณด้านข้อมูลข่าวสารอย่างประหยัด มีประสิทธิภาพคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด

3) **ปัญหาการบริหารจัดการด้านการบริหารงานทั่วไป** ได้แก่ คำถามที่ว่า กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ไม่มีการวางแผนเกี่ยวกับด้านข้อมูลข่าวสารอย่างเป็นระบบ

4) **ปัญหาการบริหารจัดการด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์** ได้แก่ คำถามที่ว่า กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์มีวัสดุอุปกรณ์ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ และคอมพิวเตอร์ ไม่เพียงพอสำหรับการปฏิบัติงานด้านข้อมูลข่าวสาร

5) **ปัญหาการบริหารจัดการด้านการบริหารคุณธรรม** ได้แก่ คำถามที่ว่า ข้าราชการบางส่วนของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ไม่มีจิตสำนึกที่ดีงามในการปฏิบัติงานด้านข้อมูลข่าวสารด้วยความรับผิดชอบ และไม่เอาใจใส่งานอย่างสม่ำเสมอ

6) **ปัญหาการบริหารจัดการด้านการให้บริการประชาชน** ได้แก่ คำถามที่ว่า กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารในลักษณะที่ไม่ตอบสนองความต้องการของประชาชนมากเท่าที่ควร

7) ปัญหาการบริหารจัดการด้านวิธีการ ระเบียบ แบบแผน หรือเทคนิค ได้แก่ คำถามที่ว่า กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ไม่ได้ยึดถือหรือปฏิบัติตามกฎระเบียบของการปฏิบัติราชการ ด้านข้อมูลข่าวสารอย่างเคร่งครัด

8) ปัญหาการบริหารจัดการด้านการบริหารเวลา หรือกรอบเวลาในการปฏิบัติงาน ได้แก่ คำถามที่ว่า กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ไม่ได้ลดขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านข้อมูลข่าวสารเพื่อให้งานหรือกิจกรรมแล้วเสร็จโดยเร็ว

9) ปัญหาการบริหารจัดการด้านการประสานงาน หรือการประนีประนอม ได้แก่ คำถามที่ว่า กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ไม่ได้วางระบบการประสานงานด้านข้อมูลข่าวสาร กับหน่วยงานอื่นไว้อย่างชัดเจนเพื่อลดขั้นตอน และเพื่อให้เกิดความรวดเร็วในการปฏิบัติงาน

10) ปัญหาการบริหารจัดการด้านการวัดผล หรือการประเมินผลการปฏิบัติงาน ได้แก่ คำถามที่ว่า กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์และมาตรการในการวัด หรือการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านข้อมูลข่าวสารของข้าราชการไว้อย่างชัดเจน และเป็นระบบ

นอกจากนี้แล้ว ในภาพรวมทั้งหมด (จากบทที่ 4 ตารางที่ 4.2) กลุ่มตัวอย่าง เห็นด้วยในระดับปานกลางต่อคำถามที่ว่า “ในภาพรวมทั้งหมด กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์มีปัญหาการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสารตามกรอบแนวคิด 11M มากทั้ง 10 ด้าน”

1.3.3 สรุปผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสารของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ตามกรอบแนวคิด 11M (จากบทที่ 4 ตารางที่ 4.3) แต่นำมาปรับใช้เพียง 10 ด้าน โดยในแต่ละด้านประกอบด้วย คำถาม 1 ข้อคำถาม และกลุ่มตัวอย่างล้วนเห็นด้วยในระดับมากทั้ง 10 ด้าน ทุกข้อคำถาม ทั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำเสนอตามกรอบแนวคิด 11M ดังนี้

1) แนวทางการเพิ่มขีดความสามารถด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ได้แก่ คำถามที่ว่า กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ควรกำหนดให้ผู้บริหารทุกระดับสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพของข้าราชการด้านข้อมูลข่าวสารเป็นประจำ เช่น การให้ข้าราชการเข้ารับการฝึกอบรมอย่างน้อย ปีละ 2 ครั้ง รวมทั้งควรสนับสนุนให้ผู้บริหารทุกระดับเชิญบุคคลภายนอก เช่น ผู้มีประสบการณ์ และมีความเชี่ยวชาญเข้ามาช่วยพัฒนา หรือให้คำแนะนำปรึกษาด้านข้อมูลข่าวสารแก่ข้าราชการเป็นประจำ หรืออย่างน้อยปีละ 1 ครั้งด้วย

2) แนวทางการเพิ่มขีดความสามารถด้านการบริหารงบประมาณ ได้แก่ คำถามที่ว่า กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ควรเห็นความสำคัญ และเพิ่มงบประมาณด้านข้อมูลข่าวสารให้เพียงพอสำหรับการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการ นอกจากนี้ ควรกำหนดให้ผู้บริหารทุกระดับใช้

จ่ายงบประมาณด้านข้อมูลข่าวสารอย่างประหยัด มีประสิทธิภาพ คุ่มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้จ่ายงบประมาณด้วย

3) **แนวทางการเพิ่มขีดความสามารถด้านการบริหารงานทั่วไป** ได้แก่ คำถามที่ว่า กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ควรกำหนดให้ผู้บริหารทุกระดับวางแผน ปฏิบัติตามแผน และประเมินผลแผนเกี่ยวกับด้านข้อมูลข่าวสารอย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งควรกำหนดให้มีหน่วยงานย่อยหรือข้าราชการรับผิดชอบเกี่ยวกับการด้านข้อมูลข่าวสาร โดยเฉพาะ รวมทั้งควรมีนโยบาย และมีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนในการสนับสนุนผู้บริหารให้มีลักษณะเป็นผู้นำมีอาชีพในการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสาร เช่น มีวิสัยทัศน์ และมีความคิดริเริ่มในการนำข้อมูลข่าวสารมาใช้อย่างชัดเจนด้วย

4) **แนวทางการเพิ่มขีดความสามารถด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์** ได้แก่ คำถามที่ว่า กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ควรจัดสรรงบประมาณสำหรับการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ และคอมพิวเตอร์ ให้มากเพียงพอสำหรับการปฏิบัติงานด้านข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งควรสนับสนุนให้ผู้บริหารทุกระดับมีความคิดริเริ่มที่จะนำวัสดุอุปกรณ์ หรือเทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ มาใช้ด้วย

5) **แนวทางการเพิ่มขีดความสามารถด้านการบริหารคุณธรรม** ได้แก่ คำถามที่ว่า ผู้บริหารทุกระดับของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ควรมีนโยบายที่ชัดเจนในการสร้างจิตสำนึกที่ดีงามให้แก่ข้าราชการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านข้อมูลข่าวสารด้วยความรับผิดชอบ และเอาใจใส่ งานอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งควรใช้มาตรฐานในการคัดเลือก และวางตัวข้าราชการที่เหมาะสมกับการปฏิบัติงานด้านข้อมูลข่าวสาร เช่น การกำหนดให้มีการพิจารณาในเรื่องการมีจิตสำนึกปฏิบัติงานด้านข้อมูลข่าวสาร เป็นต้น

6) **แนวทางการเพิ่มขีดความสามารถด้านการให้บริการประชาชน** ได้แก่ คำถามที่ว่า กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ควรมีนโยบายที่กำหนดให้ผู้บริหารทุกระดับให้ความสำคัญกับการให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารในลักษณะที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างเต็มที่ เช่น การให้ข้อมูลข่าวสารอย่างสม่ำเสมอ กว้างขวาง และมากเพียงพอ รวมทั้งการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารเพื่อให้บริการประชาชน นอกจากนี้ ควรสนับสนุนให้ผู้บริหารดำเนินงานด้านข้อมูลข่าวสารยึดถือผลประโยชน์ของประชาชนผู้รับบริการเป็นหลักด้วย

7) **แนวทางการเพิ่มขีดความสามารถด้านวิธีการ ระเบียบ แบบแผน หรือเทคนิค** ได้แก่ คำถามที่ว่า กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ควรกำหนดนโยบาย และแนวทางปฏิบัติไว้อย่างชัดเจนในเรื่องการยึดถือและปฏิบัติตามกฎระเบียบของการปฏิบัติราชการด้านข้อมูลข่าวสารอย่างเคร่งครัด พร้อมทั้งควรประเมินผลในเรื่องดังกล่าวเป็นประจำด้วย นอกจากนี้ ควรสนับสนุนให้ผู้บริหารทุกระดับเห็นความสำคัญ และพัฒนาวิธีการ หรือเทคนิคในการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสารตลอดเวลาด้วย

8) แนวทางการเพิ่มขีดความสามารถด้านการบริหารเวลา หรือกรอบเวลาในการปฏิบัติงาน ได้แก่ คำถามที่ว่า กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ควรกำหนดระยะเวลาในการปฏิบัติงานด้านข้อมูลข่าวสารไว้อย่างชัดเจน และกำหนดให้ผู้บริหารและข้าราชการทุกระดับปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด รวมทั้งควรมีนโยบายที่ชัดเจน และต่อเนื่องในการลดขั้นตอนการปฏิบัติงานให้แล้วเสร็จโดยเร็วด้วย

9) แนวทางการเพิ่มขีดความสามารถด้านการประสานงาน หรือการประนีประนอม ได้แก่ คำถามที่ว่า กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ควรวางระบบการประสานงานด้านข้อมูลข่าวสารกับหน่วยงานอื่นไว้อย่างชัดเจนเพื่อลดขั้นตอน และเพื่อให้เกิดความรวดเร็วในการปฏิบัติงาน รวมทั้งควรกำหนดให้ผู้บริหารทุกระดับปรึกษาหารือ หรือประสานงานกับหน่วยงานอื่นเพื่อจัดแบ่งหน้าที่ที่ซ้ำซ้อนกัน หรือคล้ายคลึงกันของแต่ละหน่วยงานให้ชัดเจนขึ้นด้วย

10) แนวทางการเพิ่มขีดความสามารถด้านการวัดผล หรือการประเมินผล การปฏิบัติงาน ได้แก่ คำถามที่ว่า กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ควรกำหนดเป็นนโยบาย และแผนที่สนับสนุนการฝึกอบรมและการพัฒนาข้าราชการในเรื่องการวัดผล หรือการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านข้อมูลข่าวสารเป็นประจำอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง และควรกำหนดให้มีการประเมินผลด้วยว่าข้าราชการที่เข้ารับการฝึกอบรมได้นำการประเมินผลไปปฏิบัติจริงมากน้อยเพียงใด รวมทั้งควรสนับสนุนให้มีการกำหนดหลักเกณฑ์และมาตรการในการวัด หรือการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรข้าราชการไว้อย่างชัดเจน และเป็นระบบด้วย

1.3.4 สรุปผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อยุทธศาสตร์การเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสารของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ (จากบทที่ 4 ตารางที่ 4.4) ประกอบด้วยคำถาม 3 ข้อคำถาม และกลุ่มตัวอย่างล้วนเห็นด้วยในระดับมากทั้งคำถาม 3 ข้อคำถาม ดังนี้

1) การกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ให้กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ส่งเสริมการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสารด้วยความโปร่งใส ถูกต้อง รวดเร็ว และตรวจสอบได้

2) การกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ให้กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ส่งเสริมการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารด้านข้อมูลข่าวสารสะดวก และรวดเร็วในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการ

3) การกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ให้กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์สนับสนุนการปฏิบัติงานด้านข้อมูลข่าวสาร

1.3.5 สรุปผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อภาพรวมแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถและภาพรวมแนวโน้มของแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสารของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ (จากบทที่ 4 ตารางที่ 4.5) ประกอบด้วยคำถาม 4 ข้อคำถาม โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ (1) ส่วนที่เกี่ยวกับ “ภาพรวมแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการ” จำนวน 2 ข้อคำถาม ซึ่งได้นำเสนอเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย และ (2) ส่วนที่เกี่ยวกับ “ภาพรวมแนวโน้มของแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการ” จำนวน 2 ข้อคำถาม ทั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำเสนอเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างล้วนเห็นด้วยในระดับมากทุกข้อคำถาม ดังนี้

- 1) ในภาพรวม ในปัจจุบันกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์มีขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสารที่ตอบสนองความต้องการของข้าราชการมากกว่าในอดีต
- 2) ในภาพรวม ในปัจจุบันกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์มีขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสารเพิ่มมากกว่าในอดีต
- 3) ในภาพรวม ในอนาคตกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์มีแนวโน้มของการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสารที่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานของบุคลากรข้าราชการมากกว่าในปัจจุบัน
- 4) ในภาพรวม ในอนาคตกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์มีแนวโน้มของการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสารไปในทิศทางที่มากเพียงพอต่อการปฏิบัติงานของข้าราชการ

1.3.6 สรุปผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่มต่อภาพรวมแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสารของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ตามกรอบแนวคิด 11M (จากบทที่ 4 ตารางที่ 4.6-4.7) ได้นำมาปรับใช้ 10 ด้าน โดยแบ่งเป็น 2 หัวข้อย่อย ดังนี้

- 1) การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม จำแนกตามเพศ คือ เพศชายกับเพศหญิง (ในบทที่ 4 ตารางที่ 4.6) พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นไม่แตกต่างกัน 6 ด้าน ได้แก่ ด้าน (1) การบริหารทรัพยากรมนุษย์ (2) การบริหารวัสดุอุปกรณ์ (3) การบริหารคุณธรรม (4) การให้บริการประชาชน (5) วิธีการ ระเบียบ แบบแผน หรือเทคนิค และ (6) การบริหารเวลา หรือกรอบเวลาในการปฏิบัติงาน ในเวลาเดียวกัน กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นแตกต่างกัน 4 ด้าน ได้แก่ ด้าน (1) การบริหารงบประมาณ (2) การบริหารงานทั่วไป (3) การประสานงาน หรือการประนีประนอม และ (4) การวัดผล หรือการประเมินผลการปฏิบัติงาน

2) การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม จำแนกตามการศึกษา คือ ต่ำกว่าปริญญาตรีกับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และสูงกว่าปริญญาตรี (ในบทที่ 4 ตารางที่ 4.7) พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นไม่แตกต่างกัน 9 ด้าน ได้แก่ ด้าน (1) การบริหารทรัพยากรมนุษย์ (2) การบริหารงบประมาณ (3) การบริหารงานทั่วไป (4) การบริหารวัสดุอุปกรณ์ (5) การบริหารคุณธรรม (6) วิธีการ ระเบียบ แบบแผน หรือเทคนิค (7) การบริหารเวลา หรือกรอบเวลาในการปฏิบัติงาน (8) การประสานงาน หรือการประนีประนอม และ (9) การวัดผล หรือการประเมินผล การปฏิบัติงาน ในเวลาเดียวกัน กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นแตกต่างกัน 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการให้บริการประชาชน

2. อภิปรายผล

ในการอภิปรายผล ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลที่เป็นความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเฉพาะที่สำคัญและจำเป็น ตลอดจนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยของการศึกษารั้งนี้มาอภิปรายผล วิเคราะห์ หรือแสดงความคิดเห็นด้วยการเขียนบรรยาย และบางส่วนนำเสนอไว้ในภาพ ทั้งนี้ ผู้ศึกษาได้แบ่งการนำเสนอเป็น 5 หัวข้อซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

2.1 การอภิปรายผลปัญหาการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสารของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ตามกรอบแนวคิด 11M

2.2 การอภิปรายผลปัญหา และแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสารของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ตามกรอบแนวคิด 11M (เป็นการนำปัญหา และการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการมาอภิปรายผลควบคู่กันใน “กระบวนการพิจารณาแก้ไขปัญหาที่ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน” หรือในภาพที่ 5.1)

2.3 การอภิปรายผลยุทธศาสตร์การเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสารของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

2.4 การอภิปรายผลภาพรวมแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถและภาพรวมแนวโน้มของแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสารของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

2.5 การอภิปรายผลเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่มต่อภาพรวมแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสารของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ตามกรอบแนวคิด 11M

ผู้ศึกษาขอนำเสนอรายละเอียดของการอภิปรายผลตามลำดับ ดังนี้

2.1 การอภิปรายผลปัญหาการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสารของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ตามกรอบแนวคิด 11M ผู้ศึกษาได้นำกรอบแนวคิดดังกล่าวนี้มาปรับใช้เพียง 10 ด้าน และการที่กลุ่มตัวอย่างล้วนเห็นด้วยในระดับปานกลางทั้ง 10 ด้านทุกข้อคำถามต่อปัญหาการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสารของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ตามกรอบแนวคิด 11M แทนที่จะเห็นด้วยในระดับมากหรือในระดับน้อย ผู้ศึกษามีความเห็นที่ถึงแม้กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามซึ่งได้แก่ ข้าราชการและลูกจ้างประจำของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์เห็นว่า กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ (1) ได้กำหนดเป็นนโยบาย และแผนที่สนับสนุนการฝึกอบรมและการพัฒนาข้าราชการในเรื่องการวัดผล หรือการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านข้อมูลข่าวสารเป็นประจำอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง (คำถามที่ 41 ของแบบสอบถาม) (2) มีนโยบายที่ชัดเจนในการสร้างจิตสำนึกที่ดีงามให้แก่ข้าราชการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านข้อมูลข่าวสารด้วยความรับผิดชอบ และเอาใจใส่งานอย่างสม่ำเสมอ (คำถามที่ 36 ของแบบสอบถาม) และ (3) ได้กำหนดนโยบาย และแนวทางปฏิบัติในเรื่องการยึดถือ และปฏิบัติตามกฎระเบียบของการปฏิบัติราชการด้านข้อมูลข่าวสารอย่างเคร่งครัด รวมไปถึงการให้ความสำคัญกับการพัฒนาวิธีการ หรือเทคนิคในการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสารอยู่ตลอดเวลา (คำถามที่ 38 ของแบบสอบถาม) ก็ตาม แต่ในเวลาเดียวกัน กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ก็มีปัญหาการบริหารจัดการบางประการ เป็นต้นว่า กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ (1) มีวัสดุอุปกรณ์ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ และคอมพิวเตอร์ ไม่เพียงพอสำหรับการปฏิบัติงานด้านข้อมูลข่าวสาร (คำถามที่ 10 ของแบบสอบถาม) (2) ไม่มีการวางแผนเกี่ยวกับด้านข้อมูลข่าวสารอย่างเป็นระบบ (คำถามที่ 7 ของแบบสอบถาม) และ (3) ไม่ได้ลดขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านข้อมูลข่าวสารเพื่อให้งานหรือกิจกรรมแล้วเสร็จโดยเร็ว (คำถามที่ 23 ของแบบสอบถาม) เมื่อเป็นเช่นนี้ จึงมีส่วนสำคัญทำให้กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลางแทนที่จะเห็นด้วยในระดับมากหรือในระดับน้อยดังกล่าว

นอกจากนี้แล้ว การที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลางต่อภาพรวมทั้งหมดของปัญหาการบริหารจัดการ ดังคำถามที่ว่า “ในภาพรวมทั้งหมด กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์มีปัญหาการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสารตามกรอบแนวคิด 11M มากทั้ง 10 ด้าน” (คำถามที่ 31 จากแบบสอบถาม) แทนที่จะเห็นด้วยในระดับมากหรือในระดับน้อย เช่นนี้ ทำให้มีข้อสังเกตว่าความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในระดับปานกลางต่อภาพรวมทั้งหมดของปัญหาการบริหารจัดการนั้น สอดคล้องกับความเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัญหาการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสารของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ตามกรอบแนวคิด 11M ดังได้อภิปรายผลไว้แล้วข้างต้นด้วย

2.2 การอภิปรายผลปัญหาและแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสารของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ตามกรอบแนวคิด 11M เมื่อพิจารณาจากกรอบแนวคิด 11M แต่นำมาปรับใช้เพียง 10 ด้าน ผู้ศึกษามีความเห็นว่ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์มี “ปัญหา” ในการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสารตามกรอบแนวคิด 11M ทั้ง 10 ด้าน โดยแต่ละด้านมีหลายปัญหา ขึ้นอยู่กับมุมมองของแต่ละบุคคล ตัวอย่างเช่น เฉพาะปัญหาการบริหารจัดการด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์ อาจแบ่งเป็น (1) กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์มีวัสดุอุปกรณ์ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ และคอมพิวเตอร์ ไม่เพียงพอสำหรับการปฏิบัติงานด้านข้อมูลข่าวสาร (คำถามที่ 11 ของแบบสอบถาม) และ (2) ผู้บริหารบางส่วนของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ไม่มีความคิดริเริ่มที่จะนำวัสดุอุปกรณ์หรือเทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ มาใช้ในการปฏิบัติงานด้านข้อมูลข่าวสาร (คำถามที่ 12 ของแบบสอบถาม) เป็นต้น แต่ในการศึกษานี้ ผู้ศึกษาได้คัดเลือกเฉพาะ “ปัญหาที่สำคัญที่สุด” ด้านละ 1 ปัญหาเท่านั้น (โดยได้เลือกปัญหาที่สำคัญที่สุดตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างจากบทที่ 4 ตารางที่ 4.2 มาศึกษาวิเคราะห์) ในเวลาเดียวกัน ผู้ศึกษาได้เสนอ “สาเหตุ” และ “แนวทางแก้ไข” หรือ “แนวทางการเพิ่มขีดความสามารถ” ควบคู่ไปด้วยเพื่อให้การศึกษามีประสิทธิภาพเป็นระบบ

หมายเหตุ

1) ปัญหาแต่ละข้อในภาพที่ 5.1 ข้างล่างนี้ ผู้ศึกษาได้นำมาจากบทที่ 4 ตารางที่ 4.2 ซึ่งประกอบด้วยปัญหาด้านละ 1 ปัญหา สำหรับ “แนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสารของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ตามกรอบแนวคิด 11M” ในบทที่ 4 ตารางที่ 4.3 นั้น ผู้ศึกษาไม่ได้นำมาแสดงไว้ในหัวข้อนี้ด้วย แต่ได้นำไปใช้ปรับใช้ในหัวข้อ 3. ข้อเสนอนี้หัวข้อย่อย 3.1.1 ข้อเสนอแนะตามกรอบแนวคิด 11M

2) โดยปกติ สาเหตุต้องมีอย่างน้อย 2 สาเหตุ เนื่องจากไม่มีปัญหาใดเกิดจากสาเหตุเดียว อีกทั้งสาเหตุอาจจัดแบ่งเป็น สาเหตุด้านวัตถุ และสาเหตุด้านจิตใจ แต่ในการศึกษานี้ ผู้ศึกษาขอเสนอเพียงสาเหตุเดียวในแต่ละปัญหา โดยนำเสนอเฉพาะสาเหตุที่สำคัญที่สุด หรือสาเหตุที่ปรากฏชัดเจนในทางปฏิบัติเท่านั้น

เพื่อให้การศึกษามีประสิทธิภาพในหัวข้อนี้เป็นวิชาการ และระบบมากขึ้น ผู้ศึกษาจึงได้มุ่งเน้นศึกษาปัญหา สาเหตุ และแนวทางแก้ไข หรือแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสารของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ตามกรอบแนวคิด 11M แต่นำมาปรับใช้เพียง 10 ด้าน โดยผู้ศึกษาได้นำกรอบแนวคิดทางวิชาการ คือ “กระบวนการพิจารณาแก้ไขปัญหาที่ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน” ของ วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2553: 41) ในหนังสือ เรื่อง “หลักการและเทคนิคการเขียนงานวิจัย วิทยานิพนธ์ และรายงาน” (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โพธิ์เพช) มาปรับใช้ใน

การศึกษาวเคราะห์ กรอบแนวคิดนี้ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนที่สอดคล้องกัน ได้แก่ ปัญหา สาเหตุ และแนวทางแก้ไข หรือแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถ ดังได้สรุปไว้ในภาพที่ 5.1 ดังนี้

กระบวนการพิจารณาแก้ไขปัญหาที่ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน

3. ด้านการบริหารงานทั่วไป ที่สำคัญที่สุดตามความเห็นของกลุ่มตัวอย่าง คือ กรมฯ ไม่มีการวางแผนด้านข้อมูลข่าวสารอย่างเป็นระบบ (คำถามที่ 7 ของแบบสอบถาม)

4. ด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์ ที่สำคัญที่สุดตามความเห็นของกลุ่มตัวอย่าง คือ กรมฯ มีวัสดุอุปกรณ์ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ และคอมพิวเตอร์ ไม่เพียงพอสำหรับการปฏิบัติงานด้านข้อมูลข่าวสาร (คำถามที่ 10 ของแบบสอบถาม)

5. ด้านการบริหารคุณธรรม ที่สำคัญที่สุดตามความเห็นของกลุ่มตัวอย่าง คือ ข้าราชการบางส่วน of กรมฯ ไม่มีจิตสำนึกที่ดีงามในการปฏิบัติงานด้านข้อมูลข่าวสารด้วยความรับผิดชอบ และไม่เอาใจใส่งานอย่างสม่ำเสมอ (คำถามที่ 13 ของแบบสอบถาม)

3. กรมฯ ไม่เห็นความสำคัญของการวางแผน การปฏิบัติตามแผน และการประเมินผลแผนด้านข้อมูลข่าวสารอย่างเป็นระบบ

4. กรมฯ ไม่สนใจและไม่เห็นความสำคัญของการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ และคอมพิวเตอร์ ให้เพียงพอสำหรับการปฏิบัติงานด้านข้อมูลข่าวสาร

5. ผู้บริหาร of กรมฯ ขาดการควบคุม ดูแล และติดตามข้าราชการ of กรมฯ ในเรื่องจิตสำนึกที่ดีงามในการปฏิบัติงานด้านข้อมูลข่าวสารด้วยความรับผิดชอบ และเอาใจใส่งานอย่างสม่ำเสมอ

3. กรมฯ หรือผู้บริหารระดับสูงควรเห็นความสำคัญ และกำหนดเป็นนโยบาย และแผนงานที่ชัดเจนในเรื่องการวางแผน การปฏิบัติตามแผน รวมทั้งการประเมินผลแผนด้านข้อมูลข่าวสารอย่างเป็นระบบ

4. กรมฯ หรือผู้บริหารระดับสูงควรสนใจและให้ความสำคัญ รวมทั้งกำหนดเป็นนโยบาย และแผนงานที่ชัดเจน และต่อเนื่องในเรื่องการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ และคอมพิวเตอร์ ให้เพียงพอสำหรับการปฏิบัติงานด้านข้อมูลข่าวสาร

5. กรมฯ หรือผู้บริหารระดับสูงควรกำหนดเป็นนโยบายให้ผู้บริหารทุกระดับควบคุม ดูแล และติดตามข้าราชการ of กรมฯ ในเรื่องการสร้างจิตสำนึกที่ดีงามในการปฏิบัติงานด้านข้อมูลข่าวสารด้วยความรับผิดชอบ และเอาใจใส่งานอย่างสม่ำเสมอ อีกทั้งผู้บริหารทุกระดับควรประพฤติตัวเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องดังกล่าวด้วย

6. ด้านการให้บริการประชาชน ที่สำคัญที่สุดตามความเห็นของกลุ่มตัวอย่าง คือ กรมฯ ให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารในลักษณะที่ไม่ตอบสนองความต้องการของประชาชนมากเท่าที่ควร (คำถามที่ 16 ของแบบสอบถาม)

7. ด้านวิธีการ ระเบียบ แบบแผน หรือเทคนิค ที่สำคัญที่สุดตามความเห็นของกลุ่มตัวอย่าง คือ กรมฯ ไม่ได้ยึดถือหรือปฏิบัติตามกฎระเบียบของการปฏิบัติราชการด้านข้อมูลข่าวสารอย่างเคร่งครัด (คำถามที่ 19 ของแบบสอบถาม)

8. ด้านการบริหารเวลา หรือกรอบเวลาในการปฏิบัติงาน ที่สำคัญที่สุดตามความเห็นของกลุ่มตัวอย่าง คือ กรมฯ ไม่ได้ลดขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านข้อมูลข่าวสารเพื่อให้งานหรือกิจกรรมแล้วเสร็จโดยเร็ว

6. กรมฯ ไม่เห็นความสำคัญ และไม่มีนโยบายที่สนับสนุนการให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารในลักษณะที่ตอบสนองความต้องการของประชาชน

7. กรมฯ ไม่มีนโยบาย และแนวทางปฏิบัติไว้อย่างชัดเจนในเรื่องการยึดถือหรือปฏิบัติตามกฎระเบียบของการปฏิบัติราชการด้านข้อมูลข่าวสารอย่างเคร่งครัด

8. กรมฯ ไม่เห็นความสำคัญของการลดขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านข้อมูลข่าวสารเพื่อให้งานหรือกิจกรรมแล้วเสร็จโดยเร็ว

6. กรมฯ หรือผู้บริหารระดับสูงควรเห็นความสำคัญและกำหนดนโยบายที่สนับสนุนการให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารในลักษณะที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างเต็มที่ เช่น การให้ข้อมูลข่าวสารอย่างสม่ำเสมอ กว้างขวาง และมากเพียงพอ รวมทั้งการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารเพื่อให้บริการประชาชนด้วย

7 กรมฯ หรือผู้บริหารระดับสูงควรกำหนดนโยบาย และแนวทางปฏิบัติไว้อย่างชัดเจนในเรื่องการยึดถือหรือปฏิบัติตามกฎระเบียบของการปฏิบัติราชการด้านข้อมูลข่าวสารอย่างเคร่งครัด พร้อมทั้งควรประเมินผลในเรื่องดังกล่าวเป็นประจำอย่างน้อยปีละ 1 ครั้งด้วย

8. กรมฯ หรือผู้บริหารระดับสูงควรให้ความสำคัญ รวมทั้งกำหนดเป็นนโยบายที่ชัดเจนและต่อเนื่องในการลดขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านข้อมูลข่าวสารเพื่อให้งานหรือกิจกรรมแล้วเสร็จโดยเร็ว

(คำถามที่ 23 ของแบบสอบถาม) 9. ด้านการประสานงาน หรือ การประนีประนอม ที่สำคัญ ที่สุดตามความเห็นของกลุ่ม ตัวอย่าง คือ กรมฯ ไม่ได้วางระบบการประสานงานด้านข้อมูลข่าวสารกับหน่วยงานอื่นไว้อย่างชัดเจนเพื่อลดขั้นตอนและเพื่อให้เกิดความรวดเร็วในการปฏิบัติงาน (คำถามที่ 25 ของแบบสอบถาม)	9. กรมฯ ไม่เห็นความสำคัญของการวางระบบการประสานงานด้านข้อมูลข่าวสารกับหน่วยงานอื่นไว้อย่างชัดเจนเพื่อลดขั้นตอนและเพื่อให้เกิดความรวดเร็วในการปฏิบัติงาน	9. กรมฯ หรือผู้บริหารระดับสูงควรเห็นความสำคัญและกำหนดแนวทางในการวางระบบการประสานงานด้านข้อมูลข่าวสารกับหน่วยงานอื่นไว้อย่างชัดเจนเพื่อลดขั้นตอน และเพื่อให้เกิดความรวดเร็วในการปฏิบัติงาน
10. ด้านการวัดผล หรือการ ประเมินผลการปฏิบัติงาน ที่สำคัญที่สุดตามความเห็นของกลุ่มตัวอย่าง คือ กรมฯ ไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์และมาตรการในการวัด หรือการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านข้อมูลข่าวสารของข้าราชการไว้อย่างชัดเจน และเป็นระบบ (คำถามที่ 29 ของแบบสอบถาม)	10. กรมฯ ไม่เห็นความสำคัญและไม่สนับสนุนให้มีการกำหนดหลักเกณฑ์และมาตรการในการวัด หรือการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านข้อมูลข่าวสารของข้าราชการไว้อย่างชัดเจน และเป็นระบบ	10. กรมฯ หรือผู้บริหารระดับสูงควรให้ความสำคัญและสนับสนุนให้มีการกำหนดหลักเกณฑ์และมาตรการในการวัด หรือการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านข้อมูลข่าวสารของข้าราชการไว้อย่างชัดเจน และเป็นระบบด้วย

ภาพที่ 5.1 ภาพรวมปัญหา สาเหตุ และแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสารของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ตามกรอบแนวคิด IM โดยนำ “กระบวนการพิจารณาแก้ไขปัญหาที่ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน” มาประยุกต์ใช้

2.3 การอภิปรายผลยุทธศาสตร์การเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสารของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ประกอบด้วยคำถาม 3 ข้อคำถาม ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างล้วนเห็นด้วยในระดับมากทั้ง 3 ข้อคำถามต่อยุทธศาสตร์การเพิ่มขีดความสามารถในการ

บริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสารของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ อันได้แก่ คำถามที่ว่า (1) การกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ให้กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ส่งเสริมการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสารด้วยความโปร่งใส ถูกต้อง รวดเร็ว และตรวจสอบได้ (คำถามที่ 44 ของแบบสอบถาม) (2) การกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ให้กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ส่งเสริมการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารด้านข้อมูลข่าวสารที่สะดวก และรวดเร็วสำหรับการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการ (คำถามที่ 43 ของแบบสอบถาม) และ (3) การกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ให้กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์สนับสนุนการปฏิบัติงานด้านข้อมูลข่าวสาร (คำถามที่ 42 ของแบบสอบถาม)

ผู้ศึกษาเห็นว่า เหตุผลสำคัญที่กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นข้าราชการและลูกจ้างประจำของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ล้วนเห็นด้วยในระดับมากดังกล่าวแทนที่จะเห็นด้วยในระดับปานกลางหรือในระดับน้อย เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ยุทธศาสตร์ดังกล่าวล้วนสำคัญ และเป็นประโยชน์ต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสาร อีกทั้งกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ได้กำหนดให้ผู้บริหารทุกระดับสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพของข้าราชการด้านข้อมูลข่าวสารเป็นประจำ เช่น การให้ข้าราชการเข้ารับการฝึกอบรมอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง (คำถามที่ 32 ของแบบสอบถาม) ด้วยเหตุผลเหล่านี้ จึงมีส่วนสำคัญทำให้กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมากแทนที่จะเห็นด้วยในระดับปานกลางหรือในระดับน้อยดังกล่าว

2.4 การอภิปรายผลภาพรวมแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถและภาพรวมแนวโน้มของแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสารของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ประกอบด้วยคำถาม 4 ข้อคำถาม โดยกลุ่มตัวอย่างล้วนเห็นด้วยระดับมากทุกข้อคำถาม ผู้ศึกษาขอนำมาอภิปรายผลเป็นตัวอย่าง 2 ข้อคำถามที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก อันได้แก่ (1) ในภาพรวม ในปัจจุบันกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์มีขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสารที่ตอบสนองความต้องการของข้าราชการมากกว่าในอดีต (คำถามที่ 46 ของแบบสอบถาม) และ (2) ในภาพรวม ในปัจจุบันกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์มีขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสารเพิ่มมากกว่าในอดีต (คำถามที่ 45 ของแบบสอบถาม)

ผู้ศึกษาเห็นว่า เหตุผลสำคัญที่กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นข้าราชการและลูกจ้างของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ล้วนเห็นด้วยในระดับมากต่อคำถามในภาพรวม 2 ข้อคำถามดังกล่าวแทนที่จะเห็นด้วยในระดับปานกลางหรือในระดับน้อย เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ภาพรวมดังกล่าวสอดคล้องกับข้อเท็จจริงอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์มีขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสารที่ตอบสนองความต้องการของข้าราชการ

อย่างมาก ต่อเนื่อง และมากกว่าในอดีต รวมตลอดทั้งมีขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสารอย่างรวดเร็ว และเพิ่มมากกว่าในอดีตอีกด้วย

2.5 การอภิปรายผลเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่มต่อภาพรวมแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสารของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ตามกรอบแนวคิด 11M แต่นำมาปรับใช้เพียง 10 ด้าน แบ่งเป็น 2 หัวข้อย่อย ดังนี้

2.5.1 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มต่อภาพรวมแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสารของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ตามกรอบแนวคิด 11M จำแนกตามเพศ คือ เพศชายกับเพศหญิง พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน 6 ด้าน ได้แก่ ด้าน (1) การบริหารทรัพยากรมนุษย์ (2) การบริหารวัสดุอุปกรณ์ (3) การบริหารคุณธรรม (4) การให้บริการประชาชน (5) วิธีการ ระเบียบ แบบแผน หรือเทคนิค และ (6) การบริหารเวลา หรือกรอบเวลาในการปฏิบัติงาน

ผู้ศึกษาเห็นว่า เหตุผลสำคัญที่ทำให้กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม จำแนกตามเพศ มีความเห็นไม่แตกต่างกัน 6 ด้านดังกล่าวนี้ เนื่องจากกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มแม้จะมีเพศที่แตกต่างกัน แต่กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มต่างก็ได้ทราบและเข้าใจภาพรวมแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสารของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ไปในทิศทางเดียวกันหรือคล้ายคลึงกัน เมื่อเป็นเช่นนี้ จึงมีส่วนสำคัญทำให้กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มดังกล่าวมีความเห็นไม่แตกต่างกัน 6 ด้าน

ในขณะเดียวกัน กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มมีความเห็นแตกต่างกัน 4 ด้าน ได้แก่ ด้าน (1) การบริหารงบประมาณ (2) การบริหารงานทั่วไป (3) การประสานงาน หรือการประนีประนอม และ (4) การวัดผล หรือการประเมินผลการปฏิบัติงาน

ผู้ศึกษามีความเห็นว่า เหตุผลสำคัญที่ทำให้กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม จำแนกตามเพศ มีความเห็นแตกต่างกัน 4 ด้านดังกล่าวนี้ เนื่องจากโดยธรรมชาติเพศหญิงจะให้ความสำคัญ และรอบคอบในเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ การบริหารงานทั่วไป และการประสานงาน หรือการประนีประนอม เป็นต้น มากกว่าเพศชาย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ย พบว่า เพศหญิงให้ความสำคัญกับการบริหารงบประมาณ และการบริหารงานทั่วไปมากกว่าเพศชาย เมื่อเป็นเช่นนี้ จึงมีส่วนสำคัญทำให้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชายกับเพศหญิงมีความที่แตกต่างกัน 4 ด้าน

การที่กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม จำแนกตามเพศ คือ เพศชายกับเพศหญิง มีความเห็นไม่แตกต่างกัน 6 ด้าน และแตกต่างกัน 4 ด้าน เช่นนี้ ทำให้สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มเมื่อจำแนกตามเพศ มีแนวโน้มที่จะมีมุมมองหรือความเห็นที่ไม่แตกต่างกันในเรื่องภาพรวมแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสารของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ตามกรอบแนวคิด 11M

2.5.2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มต่อภาพรวมแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสารของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ตามกรอบแนวคิด 11M จำแนกตามการศึกษา คือ ต่ำกว่าปริญญาตรีกับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และสูงกว่าปริญญาตรี พบว่า กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มมีความเห็นไม่แตกต่างกัน 9 ด้าน ได้แก่ ด้าน (1) การบริหารทรัพยากรมนุษย์ (2) การบริหารงบประมาณ (3) การบริหารงานทั่วไป (4) การบริหารวัสดุอุปกรณ์ (5) การบริหารคุณธรรม (6) วิธีการ ระเบียบ แบบแผน หรือเทคนิค (7) การบริหารเวลาหรือกรอบเวลาในการปฏิบัติงาน (8) การประสานงาน หรือการประนีประนอม และ (9) การวัดผลหรือการประเมินผลการปฏิบัติงาน

ผู้ศึกษามีความเห็นว่ เหตุผลสำคัญที่ทำให้กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม จำแนกตามการศึกษา มีความเห็นไม่แตกต่างกัน 9 ด้านดังกล่าวนี้ เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มที่มีการศึกษาค่ำกว่าปริญญาตรีกับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และสูงกว่าปริญญาตรีได้ปฏิบัติงานเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสารของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์อย่างเท่าเทียมกัน และร่วมมือกันตลอดมา เมื่อเป็นเช่นนี้ จึงมีส่วนสำคัญทำให้กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาค่ำกว่าปริญญาตรีกับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และสูงกว่าปริญญาตรีมีความเห็นไม่แตกต่างกัน 9 ด้าน

ในขณะที่เดียวกัน กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม จำแนกตามการศึกษา มีความเห็นแตกต่างกัน 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการให้บริการประชาชน ผู้ศึกษามีความเห็นว่ การที่กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม จำแนกตามการศึกษา มีความเห็นแตกต่างกัน 1 ด้านดังกล่าวนี้ เนื่องจากในบางกรณี การศึกษาที่แตกต่างกันย่อมมีส่วนสำคัญทำให้ความรู้ และความเข้าใจของกลุ่มตัวอย่างบางเรื่องแตกต่างกันด้วย เช่น กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาค่ำกว่าปริญญาตรีซึ่งส่วนใหญ่เป็นลูกจ้างประจำ ย่อมมีความรู้ และความเข้าใจเกี่ยวกับการให้บริการประชาชนด้านข้อมูลข่าวสารน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และสูงกว่าปริญญาตรีที่เป็นข้าราชการ เป็นต้น เมื่อเป็นเช่นนี้ จึงมีส่วนสำคัญทำให้กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาค่ำกว่าปริญญาตรีกับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และสูงกว่าปริญญาตรีมีความเห็นแตกต่างกัน 1 ด้าน

การที่กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม จำแนกตามการศึกษา มีความเห็นไม่แตกต่างกัน 9 ด้าน และแตกต่างกัน 1 ด้าน เช่นนี้ ทำให้สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างกลุ่มเมื่อจำแนกตามการศึกษาดังกล่าว มีแนวโน้มที่จะมีมุมมองหรือความเห็นที่ไม่แตกต่างกันในเรื่องภาพรวมแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสารของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ตามกรอบแนวคิด 11M

3. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะต่อไปนี้เป็นข้อเสนอแนะของผู้ศึกษาทั้งหมด ประกอบด้วย 2 หัวข้อตามลำดับ ได้แก่ (1) ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และ (2) ข้อเสนอแนะเพื่อการทบทวนครั้งต่อไป

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ แบ่งเป็น 3 ส่วน ได้แก่ (1) ข้อเสนอแนะตามกรอบแนวคิด 11M (2) ข้อเสนอแนะตามกรอบแนวคิดอื่น และแนวคิดอื่น และ (3) สรุปข้อเสนอแนะที่สำคัญเรียงตามลำดับ ดังนี้

3.1.1 ข้อเสนอแนะตามกรอบแนวคิด 11M เนื่องจากในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำกรอบแนวคิด 11M แต่นำมาปรับใช้เพียง 10 ด้าน ประกอบกับวัตถุประสงค์การวิจัยของการศึกษานี้เน้นเรื่องแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสารของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ โดยนำกรอบแนวคิดดังกล่าวมาปรับใช้ เมื่อเป็นเช่นนี้ ผู้ศึกษาจึงได้นำเสนอ ข้อเสนอแนะ หรือแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสารของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ตามกรอบแนวคิดดังกล่าวด้วยตามลำดับ

หมายเหตุ

1) ข้อเสนอแนะตามกรอบแนวคิด 11M แต่นำมาปรับใช้เพียง 10 ด้านข้างล่างนี้เป็นข้อเสนอแนะของผู้ศึกษาเอง ซึ่งได้มาจาก 2 ทาง ได้แก่ (1) ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสารของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ตามกรอบแนวคิด 11M ในบทที่ 4 ตารางที่ 4.2 และ (2) แนวทางการเพิ่มขีดความสามารถ ในบทที่ 5 ภาพที่ 5.1

2) เพื่อให้ข้อเสนอแนะ หรือแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสารของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์เป็นระบบมากขึ้น ข้อเสนอแนะ หรือแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถข้างล่างนี้ จึงเป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องกับปัญหา ในบทที่ 4 ตารางที่ 4.2 และปัญหา ในบทที่ 5 ภาพที่ 5.1

3) รายละเอียดของข้อเสนอแนะ หรือแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสารของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ส่วนใหญ่ปรากฏอยู่ในบทที่ 2 หัวข้อ 3. แนวคิดเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสาร

1) ข้อเสนอแนะ หรือแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านทรัพยากรมนุษย์ ได้แก่ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์หรือผู้บริหารระดับสูงควรเห็นความสำคัญและสนับสนุนให้เชิญบุคคลภายนอก เช่น ผู้มีประสบการณ์และมีความเชี่ยวชาญ เข้ามาช่วยพัฒนาหรือให้คำแนะนำปรึกษาด้านข้อมูลข่าวสารแก่ข้าราชการเป็นประจำ หรืออย่างน้อยปีละ 1 ครั้งด้วย นอกจากนี้ ควรกำหนดเป็นนโยบายที่ชัดเจน และต่อเนื่องในเรื่องการพัฒนาคุณภาพของข้าราชการด้านข้อมูลข่าวสาร โดยควรสนับสนุนให้ข้าราชการของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์มีวิสัยทัศน์ร่วมกันเรียนรู้ร่วมกันอย่างเป็นทีม ร่วมกันคิด พัฒนา และประสานความคิดร่วมกันเพื่อให้การปฏิบัติงานด้านข้อมูลข่าวสารมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น พร้อมกันนั้น ควรกำหนดให้กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ด้วยการส่งเสริมให้มีการแก้ปัญหอย่างเป็นระบบ และมีการคิดค้นวิธีการปฏิบัติงานใหม่อยู่เสมอ เฉพาะข้อเสนอแนะเรื่องการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน และเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม นั้น สอดคล้องกับแนวคิดของ ปีเตอร์ เอ็ม. เซงเก (Peter M. Senge) (1994: ไม่ปรากฏหมายเลขหน้า) (อ้างใน พร้อมบุญ พานิชภักดิ์ (2552: 250) ในหนังสือ เรื่อง “พัฒนาในงานพัฒนา” (กรุงเทพมหานคร : บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด)) ที่สรุปสาระสำคัญได้ว่า สมาชิกขององค์กรต้องมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน เรียนรู้ร่วมกันอย่างเป็นทีม ร่วมกันคิด พัฒนา และประสานความคิดร่วมกัน (แนวคิดข้างหน้านี้ นำมาจากบทที่ 2 หัวข้อ 3. แนวคิดเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสาร)

2) ข้อเสนอแนะ หรือแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านการบริหารงบประมาณ ได้แก่ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์หรือผู้บริหารระดับสูงควรมีนโยบายและมาตรการสำหรับควบคุม และติดตามการใช้จ่ายงบประมาณด้านข้อมูลข่าวสารอย่างประหยัด มีประสิทธิภาพ คุ่มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด พร้อมทั้งดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายทุกครั้ง โดยควรกำหนดเจ้าหน้าที่งบประมาณไว้อย่างชัดเจนเพื่อปฏิบัติงานเกี่ยวกับงบประมาณของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ด้วย ในขณะเดียวกัน ผู้บริหารระดับสูงของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ควรควบคุม และตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่งบประมาณให้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และเป็นไปตามระเบียบอย่างเคร่งครัดเพื่อให้การใช้จ่ายเงินงบประมาณเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน เฉพาะข้อเสนอแนะเรื่องควบคุม และตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่งบประมาณนั้น สอดคล้องกับ พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่พระราชทานเมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2542 ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน (อ้างใน วิรัช วิรัชนิการวรรณ (2553: 220) ในหนังสือ เรื่อง “หลักการและเทคนิคการเขียนงานวิจัย วิทยานิพนธ์ และรายงาน” (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โพธิ์เพช)) ที่สรุปสาระสำคัญได้ว่า หัวหน้าส่วนราชการควรควบคุม และตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่งบประมาณให้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ และเป็นไปตามระเบียบ

อย่างเคร่งครัดเพื่อให้การใช้จ่ายเงินงบประมาณเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน (แนวคิดข้างหน้านี้ นำมาจากบทที่ 2 หัวข้อ 3. แนวคิดเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสาร)

นอกจากนี้แล้ว เฉพาะข้อเสนอแนะเรื่องใช้จ่ายเงินงบประมาณเกิดประโยชน์สูงสุดนั้น สอดคล้องกับแนวคิดของ อภิรดี เจริญ (แนวคิดข้างหน้านี้ นำมาจากการสัมภาษณ์แนวคิดเฉพาะผู้เชี่ยวชาญ เมื่อวันที่ 16 กันยายน 2554 เวลา 10.00 น. ถึง 10.30 น. ณ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ดังแสดงรายละเอียดไว้ในภาคผนวก ข) ที่ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ควรมีให้ความสำคัญในการจัดสรรงบประมาณด้านข้อมูลข่าวสารให้เพียงพอสำหรับการปฏิบัติงานเพื่อให้ข้าราชการสามารถปฏิบัติงานได้สะดวกรวดเร็ว และให้ทันเวลาที่กำหนดไว้ รวมทั้งควรเน้นย้ำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องใช้จ่ายงบประมาณอย่างประหยัด คุ่มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด

3) ข้อเสนอแนะ หรือแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านการบริหารทั่วไป ได้แก่ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์หรือผู้บริหารระดับสูงควรเห็นความสำคัญ และกำหนดเป็นนโยบาย และแผนงานที่ชัดเจนในเรื่องการวางแผน การปฏิบัติตามแผน รวมทั้งการประเมินผลแผนด้านข้อมูลข่าวสารอย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งควรเน้นการบริหารจัดการ หรือการจัดการที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ (Result Based Management หรือ RBM) ที่มีการจัดทำแผนปฏิบัติงานประจำปี การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงาน การวัดผลการปฏิบัติงาน การจัดทำรายงานประจำปี และการประเมินผลสำเร็จของแผนปฏิบัติงาน เฉพาะข้อเสนอแนะเรื่องการบริหารงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์นั้น สอดคล้องกับแนวคิดของ สุพจน์ ทรายแก้ว (2545: 32) ในหนังสือ เรื่อง “การจัดการภาครัฐแนวใหม่” (พระนครศรีอยุธยา : โรงพิมพ์เทียนวัฒนา) ที่สรุปสาระสำคัญได้ว่า ผู้บริหารของหน่วยงานควรเน้นการจัดการที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ที่มีการจัดทำแผนปฏิบัติงานประจำปี การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงาน การวัดผลการปฏิบัติงาน การจัดทำรายงานประจำปี และการประเมินผลสำเร็จของแผนปฏิบัติงาน เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง (แนวคิดข้างหน้านี้ นำมาจากบทที่ 2 หัวข้อ 3. แนวคิดเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสาร)

4) ข้อเสนอแนะ หรือแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์ ได้แก่ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์หรือผู้บริหารระดับสูงควรสนใจและให้ความสำคัญ รวมทั้งกำหนดเป็นนโยบาย และแผนงานที่ชัดเจน และต่อเนื่องในเรื่องการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ และคอมพิวเตอร์ ให้เพียงพอสำหรับการปฏิบัติงานด้านข้อมูลข่าวสาร โดยสนับสนุนและส่งเสริมให้มีการนำอุปกรณ์การปฏิบัติงานที่ทันสมัย และมีคุณภาพ มาใช้เพิ่มประสิทธิภาพ และความรวดเร็วในการปฏิบัติงานให้บริการประชาชน และควรมีแนวทางปฏิบัติที่

ชัดเจนในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ คอมพิวเตอร์ที่ทันสมัย โดยต้องคำนึงถึงหลักความคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด เฉพาะข้อเสนอแนะเรื่องอุปกรณ์การปฏิบัติงานที่ทันสมัยนั้น สอดคล้องกับแนวคิดของ ตำราญ บุญชิต (2552: 149) ในวิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการบริหารรัฐกิจ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เรื่อง “การบริหารจัดการที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนของสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร” ที่สรุปสาระสำคัญได้ว่า สำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร ควรสนับสนุนและส่งเสริมให้มีการนำอุปกรณ์การปฏิบัติงานที่ทันสมัย มีคุณภาพ มาใช้เพิ่มประสิทธิภาพ และความรวดเร็วในการปฏิบัติงาน (แนวคิดข้างหน้านี้ นำมาจากบทที่ 2 หัวข้อ 3. แนวคิดเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสาร)

5) ข้อเสนอแนะ หรือแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านการบริหารคุณธรรม ได้แก่ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์หรือผู้บริหารระดับสูงควรกำหนดเป็นนโยบายให้ผู้บริหารทุกระดับควบคุม ดูแล และติดตามข้าราชการของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ในเรื่องการสร้างจิตสำนึกที่ดีงามในการปฏิบัติงานด้านข้อมูลข่าวสารแบบข้าราชการยุคใหม่ นั่นคือต้องเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานอย่างมีศักดิ์ศรี ขยัน ตั้งใจทำงาน มีศีลธรรม คุณธรรม ปรับตัวได้ทันโลก รับผิดชอบต่อผลงานและปฏิบัติงานที่มุ่งเน้นผลงาน อีกทั้งผู้บริหารทุกระดับควรประพฤติตัวเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องดังกล่าวด้วย เฉพาะข้อเสนอแนะเรื่องข้าราชการยุคใหม่นั้น พอเทียบเคียงได้กับแนวคิดของ อารุช วรรณวงศ์ (2551: 38-39) ในหนังสือ เรื่อง “ประมวลสาระชุดวิชาการบริหารภาครัฐ หน่วยที่ 11 กระบวนทัศน์การบริหารภาครัฐ” (นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช) ที่สรุปสาระสำคัญได้ว่า ข้าราชการยุคใหม่ต้องเป็นผู้ที่ทำงานอย่างมีศักดิ์ศรี ขยัน ตั้งใจทำงาน มีศีลธรรม คุณธรรม ปรับตัวได้ทันโลก รับผิดชอบต่อผลงาน และทำงานมุ่งเน้นผลงาน (แนวคิดข้างหน้านี้ นำมาจากบทที่ 2 หัวข้อ 3. แนวคิดเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสาร)

นอกจากนี้แล้ว เฉพาะข้อเสนอแนะเรื่องจิตสำนึกที่ดีงามในการปฏิบัติงานนั้น สอดคล้องกับแนวคิดของ วิณา มโนหมั่นศรีทธา (2548: 132) ในวิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการบริหารรัฐกิจ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เรื่อง “การพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารจัดการ กรุงเทพมหานคร” ที่ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า ด้านจริยธรรม กรุงเทพมหานครควรปลูกฝังข้าราชการ กรุงเทพมหานครให้มีจิตสำนึกในการปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม และเสียสละเพื่อส่วนรวม (แนวคิดข้างหน้านี้ นำมาจากบทที่ 2 หัวข้อ 3. แนวคิดเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสาร)

6) ข้อเสนอแนะ หรือแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านการให้บริการประชาชน ได้แก่ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์หรือผู้บริหารระดับสูงควรเห็นความสำคัญ และกำหนดนโยบายที่สนับสนุนการให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารในลักษณะที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างเต็มที่ เช่น การให้ข้อมูลข่าวสารอย่างสม่ำเสมอ กว้างขวาง และมากเพียงพอ รวมทั้งการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารเพื่อให้บริการประชาชนด้วย เฉพาะข้อเสนอแนะเรื่องการปฏิบัติงานที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนนั้น พอเทียบเคียงได้กับแนวคิดของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย พ.ศ. 2551-พ.ศ. 2555 (กันยายนที่ 30 กันยายน 2554 จาก [http:// www.opdc.go.th](http://www.opdc.go.th)) ที่ได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ คือ การยกระดับการให้บริการ และการทำงานเพื่อตอบสนองความคาดหวังและความต้องการของประชาชนที่มีความสลับซับซ้อน หลากหลาย และเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว (แนวคิดข้างหน้านี้ นำมาจากบทที่ 2 หัวข้อ 3. แนวคิดเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสาร)

7) ข้อเสนอแนะ หรือแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านวิธีการ ระเบียบ แบบแผน หรือเทคนิค ได้แก่ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์หรือผู้บริหารระดับสูงควรกำหนดนโยบาย และแนวทางปฏิบัติไว้อย่างชัดเจนในเรื่องการยึดถือหรือปฏิบัติตามกฎระเบียบของการปฏิบัติราชการด้านข้อมูลข่าวสารอย่างเคร่งครัด พร้อมทั้งควรประเมินผลในเรื่องดังกล่าวเป็นประจำอย่างน้อยปีละ 1 ครั้งด้วย ในเวลาเดียวกัน ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาวิธีการ หรือเทคนิคในการปฏิบัติราชการหรือบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสารอยู่ตลอดเวลา เฉพาะข้อเสนอแนะเรื่องการพัฒนาวิธีการหรือเทคนิคในการปฏิบัติราชการนั้น สอดคล้องกับแนวคิดของ วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2552: 28) ในหนังสือ เรื่อง “การบริหารจัดการของหน่วยงานของรัฐ : การวิเคราะห์เปรียบเทียบตัวชี้วัด” (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไพร่เพช) ที่สรุปสาระสำคัญได้ว่า หน่วยงานควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาวิธีการ หรือเทคนิคในการปฏิบัติราชการอยู่ตลอดเวลา (แนวคิดข้างหน้านี้ นำมาจากบทที่ 2 หัวข้อ 3. แนวคิดเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสาร)

นอกจากนี้แล้ว เฉพาะข้อเสนอแนะเรื่องพัฒนาวิธีการนั้น สอดคล้องกับแนวคิดของ วัฒนา อุ้วาณิชย์ (แนวคิดข้างหน้านี้ นำมาจากการสัมภาษณ์แนวคิดเฉพาะผู้เชี่ยวชาญ เมื่อวันที่ 9 กันยายน 2554 เวลา 12.00 น. ถึง 12.45 น. ณ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ดังแสดงรายละเอียดไว้ในภาคผนวก ข) ที่ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ควรกำหนดประเภทของข้อมูลข่าวสารให้ชัดเจน และครอบคลุม รวมถึงกำหนดกลุ่มเป้าหมาย และเรียงลำดับความจำเป็นของข้อมูลข่าวสารแต่ละประเภท ตลอดจนให้ความสำคัญในการพัฒนาวิธีการ ช่องทาง และความถี่ในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารแต่ละประเภทให้ชัดเจนมากขึ้น

8) ข้อเสนอแนะ หรือแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านการบริหารเวลา หรือกรอบเวลาในการปฏิบัติงาน ได้แก่ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์หรือผู้บริหารระดับสูงควรให้ความสำคัญ รวมทั้งกำหนดเป็นนโยบายที่ชัดเจน และต่อเนื่องในการลดขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านข้อมูลข่าวสารเพื่อให้งานหรือกิจกรรมแล้วเสร็จโดยเร็ว นอกจากนี้ ควรกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานด้านข้อมูลข่าวสารให้ข้าราชการทุกคนได้รับการปฏิบัติอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน โดยผู้บริหารของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ต้องควบคุมดูแลการปฏิบัติงานด้านข้อมูลข่าวสารของข้าราชการให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ เฉพาะข้อเสนอแนะเรื่องการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานนั้น สอดคล้องกับแนวคิดของ จอห์น ดี. มิลเล็ท (John D. Millet) (1954: 397) ในหนังสือ เรื่อง “Management in the Public Service: The Quest for Effective Performance” (New York: McGraw-Hill Book Company) ที่สรุปสาระสำคัญได้ว่า หน่วยงานควรกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานให้ประชาชนทุกคนจะได้รับการปฏิบัติอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน (แนวคิดข้างหน้านี้ นำมาจากบทที่ 2 หัวข้อ 3. แนวคิดเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสาร)

นอกจากนี้แล้ว เฉพาะข้อเสนอแนะเรื่องกำหนดขั้นตอน วิธีการนั้น สอดคล้องกับแนวคิดของ วัฒนา อุ้วณิษฐ์ (แนวคิดข้างหน้านี้ นำมาจากการสัมภาษณ์แนวคิดเฉพาะผู้เชี่ยวชาญ เมื่อวันที่ 9 กันยายน 2554 เวลา 12.00 น. ถึง 12.45 น. ณ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ดังแสดงรายละเอียดไว้ในภาคผนวก ข) ที่ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ควรกำหนดขั้นตอนวิธีการ รวมทั้งพัฒนาช่องทางในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารประเภทต่าง ๆ ให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น เช่น ให้นายงานประชาสัมพันธ์กำหนดช่องทางประชาสัมพันธ์ และแผนประชาสัมพันธ์ข้อมูลแต่ละชนิดไว้ก่อน แล้วเจ้าของข้อมูลทุกแหล่งนำข้อมูลมาเผยแพร่ในช่องทางที่กำหนดไว้ จะช่วยลดภาระและเพิ่มประสิทธิภาพในการเผยแพร่ข้อมูลแต่ละชนิดให้คล่องตัวมากขึ้น

9) ข้อเสนอแนะ หรือแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านการประสานงาน หรือการประนีประนอม ได้แก่ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์หรือผู้บริหารระดับสูงควรเห็นความสำคัญ และกำหนดแนวทางในการวางระบบการประสานงานด้านข้อมูลข่าวสารกับหน่วยงานอื่นไว้อย่างชัดเจนเพื่อลดขั้นตอน และเพื่อให้เกิดความรวดเร็วในการปฏิบัติงาน รวมทั้งปรึกษาหารือและหาหน่วยงานที่เจ้าภาพหลักในการประสานงานด้านข้อมูลข่าวสารแต่ละด้านอย่างชัดเจนโดยกำหนดแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนในเรื่องการประสานงานกับหน่วยงานอื่นเพื่อสร้างเครือข่ายการปฏิบัติงานด้านข้อมูลข่าวสารที่ครอบคลุม อีกทั้งเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ และเทคนิคในการปฏิบัติงานร่วมกันโดยอาศัยและเกื้อกูลสนับสนุนกันอย่างสอดคล้องเหมาะสมพอดี เฉพาะข้อเสนอแนะเรื่องการประสานงานกับหน่วยงานอื่นนั้น สอดคล้องกับ พระบรมราโชวาทของ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานเมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2540 ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน (อ้างใน วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2553: 220) ในหนังสือ เรื่อง “หลักการและเทคนิคการเขียนงานวิจัย วิทยานิพนธ์ และรายงาน” (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โพธิ์เพช)) สรุปสาระสำคัญได้ว่า ควรกำหนดแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนในเรื่องการประสานงานกับหน่วยงานอื่นเพื่อสร้างเครือข่ายการทำงานให้บริการประชาชนที่ครอบคลุม อีกทั้งเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้และเทคนิคในการปฏิบัติงานร่วมกันโดยอาศัยและเกื้อกูลสนับสนุนกันอย่างสอดคล้องเหมาะสมพอดี (แนวคิดข้างหน้านี้ นำมาจากบทที่ 2 หัวข้อ 3. แนวคิดเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสาร)

10) ข้อเสนอแนะ หรือแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านการวัดผล หรือการประเมินผลการปฏิบัติงาน ได้แก่ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์หรือผู้บริหารระดับสูงควรให้ความสำคัญ และสนับสนุนให้มีการกำหนดหลักเกณฑ์และมาตรการในการวัด หรือการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านข้อมูลข่าวสารของข้าราชการไว้อย่างชัดเจน และเป็นระบบด้วย เฉพาะข้อเสนอแนะเรื่องการสนับสนุนให้มีการประเมินผลประสิทธิภาพการปฏิบัติงานนั้น พอเทียบเคียงได้กับแนวคิดของ วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2548: 407-408) ในหนังสือ เรื่อง “ประมวลสาระชุดวิชาการบริหารการพัฒนา : หน่วยที่ 15 ภาพรวมปัญหา แนวทางการพัฒนา และแนวโน้มของการบริหารการพัฒนา” (พิมพ์ครั้งที่ 5, นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช) ที่สรุปสาระสำคัญได้ว่า แนวทางการพัฒนาของหน่วยงานประการหนึ่งคือ ควรจัดให้มีการประเมินผลประสิทธิภาพในการบริหารจัดการของหน่วยงาน (แนวคิดข้างหน้านี้ นำมาจากบทที่ 2 หัวข้อ 3. แนวคิดเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสาร)

3.1.2 ข้อเสนอแนะตามกรอบแนวคิดอื่น และแนวคิดอื่น นอกเหนือจากการนำเสนอ ข้อเสนอแนะ หรือแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสารตามกรอบแนวคิด IM ตามที่ได้นำเสนอไว้ข้างต้นนี้แล้ว ผู้ศึกษายังได้นำเสนอข้อเสนอแนะ หรือแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการตามกรอบแนวคิดอื่นไว้ในหัวข้อ 3.1.2 นี้ด้วย โดยกรอบแนวคิดอื่นนั้น อันได้แก่ กรอบแนวคิดซอฟต์แวร์ (SOFT) (อ้างใน วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2553: 131) ในหนังสือ เรื่อง “หลักการและเทคนิคการเขียนงานวิจัย วิทยานิพนธ์ และรายงาน” (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โพธิ์เพช)) ซึ่งเป็นกรอบแนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ที่ประกอบด้วยปัจจัยที่ดีและปัจจัยที่ไม่ดีทั้งในปัจจุบันและอนาคต รวม 4 ปัจจัย ประกอบด้วย (1) ปัจจัยที่ดีในปัจจุบัน คือ ความพึงพอใจ (Satisfaction) (2) ปัจจัยที่ดีในอนาคต คือ โอกาส (Opportunity) (3) ปัจจัยที่ไม่ดีในปัจจุบัน คือ ความล้มเหลว (Fault) และ (4) ปัจจัยที่ไม่ดีในอนาคต คือ ข้อจำกัดหรืออุปสรรค (Threat)

สำหรับเหตุผลที่ผู้ศึกษาได้เลือก SOFT มาใช้เป็นกรอบแนวคิด เนื่องจากเป็นกรอบแนวคิดด้านการบริหารจัดการที่มีความสมบูรณ์ ครอบคลุม กะทัดรัด เข้าใจง่าย และนำมาปรับใช้ได้ง่าย อีกทั้งไม่ซ้ำซ้อนกับกรอบแนวคิด 11M ดังนี้

1) ข้อเสนอแนะ หรือแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการเกี่ยวกับปัจจัยที่ดีในปัจจุบัน คือ ความพึงพอใจ ได้แก่ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ควรสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานด้านข้อมูลข่าวสาร เช่น การเพิ่มเงินคนดีศรีกรมมากกว่าเดิมเพื่อเป็นขวัญกำลังใจกับข้าราชการของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ในการปฏิบัติงานด้านนี้ เฉพาะข้อเสนอแนะเรื่องการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานนั้น พอเทียบเคียงได้กับแนวคิดของ จอร์จ สติจเจอร์ (George Stigler) (1975: 171) ในหนังสือ เรื่อง “The Citizen and the State” (Chicago: University Of Chicago Press) สรุปสาระสำคัญได้ว่า มนุษย์ควรจะได้รับค่าจ้างจากสิ่งจูงใจภายในที่เขาปฏิบัติหรือดำเนินการอยู่ไม่ว่าความต้องการส่วนตัวของเขาจะเป็นอย่างไร เขามักจะมีการท้อแท้เบื่อหน่ายจากกิจกรรมที่มุ่งแต่ลงโทษ แต่ในทางตรงกันข้าม เขาอาจจะได้รับการดึงดูดใจถ้ากิจกรรมนั้นมุ่งให้รางวัลหรือผลตอบแทน (แนวคิดข้างหน้านี้นำมาจากบทที่ 2 หัวข้อ 3. แนวคิดเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสาร)

2) ข้อเสนอแนะ หรือแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการเกี่ยวกับปัจจัยที่ดีในอนาคต คือ โอกาส ได้แก่ ผู้บริหารของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ควรเน้นการเพิ่มศักยภาพข้าราชการของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์โดยการเปิดโอกาสให้ข้าราชการของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ทุกสายงานทุกระดับได้รับการฝึกอบรมในหลักสูตรต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับด้านข้อมูลข่าวสารอย่างทั่วถึง และเหมาะสม เฉพาะข้อเสนอแนะเรื่องการฝึกอบรมนั้น พอเทียบเคียงได้กับแนวคิดของ ศิริินทร์ ฐปกล้า (2548: 42) ในหนังสือ เรื่อง “ประมวลสาระชุดวิชาการบริหารการพัฒนา : การบริหารการพัฒนาองค์กรผู้ตรวจการแผ่นดินรัฐสภา” (นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช) ที่ว่า การพัฒนาบุคลากรควรเน้นการเพิ่มศักยภาพของบุคลากรทุกสายงาน (แนวคิดข้างหน้านี้นำมาจากบทที่ 2 หัวข้อ 3. แนวคิดเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสาร)

3) ข้อเสนอแนะ หรือแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการเกี่ยวกับปัจจัยที่ไม่ดีในปัจจุบัน คือ ความล้มเหลว ได้แก่ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ควรคัดเลือกผู้บริหารที่มีความรู้ความสามารถ และมีความจริงใจด้านข้อมูลข่าวสารที่จะเข้ามาเพื่อช่วยกันแก้ไขปัญหานั้น เป็นผู้นำองค์กรที่กล้าตัดสินใจที่จะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงองค์การ มุ่งมั่นในการพัฒนางาน และมีความรับผิดชอบ มิใช่เข้ามาเพื่อหวังเพียงตำแหน่งหรือผลประโยชน์แล้วก็ย้ายไปยังหน่วยงานแห่งใหม่ ทำให้การบริหารจัดการขาดความต่อเนื่อง เฉพาะข้อเสนอแนะเรื่องการคัดเลือกผู้บริหารที่

มีความรู้ความสามารถ และมีความจริงใจที่จะเข้ามาเพื่อช่วยกันแก้ไขปัญหา นั้น พอเทียบเคียงได้กับแนวคิดของ สุพจน์ ทรายแก้ว (2545: 61) ในหนังสือ เรื่อง “การจัดการภาครัฐแนวใหม่” (พระนครศรีอยุธยา : โรงพิมพ์เทียนวัฒนา) ที่ว่า ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้นำองค์กรที่กล้าตัดสินใจที่จะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงองค์การ มีความมุ่งมั่นในการพัฒนางาน และมีความรับผิดชอบ มีความกล้าที่จะดำเนินการโยกย้าย ขยับเล็ก หรือถ่ายโอนงานทรัพยากรที่มีอยู่ไปดำเนินการในส่วนที่เหมาะสมมากขึ้นเพื่อจะได้ทำให้องค์การเกิดการเปลี่ยนแปลงที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป (แนวคิดข้างหน้านี้ นำมาจากบทที่ 2 หัวข้อ 3. แนวคิดเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสาร)

4) ข้อเสนอแนะ หรือแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการเกี่ยวกับปัจจัยที่ไม่ดีในอนาคต คือ ข้อจำกัดหรืออุปสรรค ได้แก่ ผู้บริหารของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ควรมีภาวะผู้นำ และมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลสามารถคาดการณ์เพื่อป้องกันปัญหาด้านข้อมูลข่าวสารที่จะเกิดขึ้นกับกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ในอนาคต รวมทั้งการมองการณ์ไกลที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหน่วยงานเพื่อหาทางป้องกัน หรือลดปัญหาที่คาดว่าจะเกิดขึ้นเหล่านั้นให้น้อยลง เฉพาะข้อเสนอแนะเรื่องการมีวิสัยทัศน์นั้น สอดคล้องกับแนวคิดของ ปีเตอร์ ดรักเกอร์ (Peter Drucker) (1995: ไม่ปรากฏหมายเลขหน้า) ในผลงาน เรื่อง “The Practice of Management” (อ้างใน วิรัช วิรัชนิการรณ (2553: 218) ในหนังสือ เรื่อง “หลักการและเทคนิคการเขียนงานวิจัย วิทยานิพนธ์ และรายงาน” (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โพธิ์เพช)) ที่ว่า หน่วยงานต้องสามารถกระตุ้นการปฏิบัติงาน และสร้างวิสัยทัศน์ ซึ่งรวมทั้งการมองการณ์ไกลที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน (แนวคิดข้างหน้านี้ นำมาจากบทที่ 2 หัวข้อ 3. แนวคิดเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสาร)

3.1.3 สรุปข้อเสนอแนะที่สำคัญเรียงตามลำดับ จากข้อเสนอแนะในหัวข้อที่ 3.1.1-3.1.2 ข้างต้นนี้ ผู้ศึกษาได้เลือกข้อเสนอแนะเฉพาะด้านที่สำคัญโดยเรียงตามลำดับ รวม 3 ด้าน ดังนี้

1) ข้อเสนอแนะ หรือแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านทรัพยากรมนุษย์ ได้แก่ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ควรเห็นความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพของข้าราชการให้มีความรู้ความสามารถ มีความชำนาญในการปฏิบัติงานด้านข้อมูลข่าวสารที่มีความแตกต่างกันในแต่ละตำแหน่งอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง รวมทั้งควรมีนโยบาย หรือแผนที่สนับสนุนให้ผู้บริหารทุกระดับเห็นถึงความสำคัญของการฝึกอบรมข้าราชการของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ และความชำนาญในการปฏิบัติงานด้านข้อมูลข่าวสาร

2) ข้อเสนอแนะ หรือแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการ ด้านงบประมาณ ได้แก่ ผู้บริหารของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ควรกำหนดมาตรการสำหรับการใช้จ่ายงบประมาณ และสร้างระเบียบวินัยในการใช้จ่ายเงินงบประมาณด้านข้อมูลข่าวสาร เช่น การจัดทำ มาตรการควบคุมภายในเพื่อให้เกิดนโยบายที่เข้มงวดในเรื่องการใช้จ่ายงบประมาณ โดยเน้นเรื่อง ความประหยัด คุ่มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด พร้อมกับมีมาตรการที่ส่งเสริมให้ผู้บริหารทุกระดับ เปิดเผยการใช้จ่ายงบประมาณทุกขั้นตอน นอกจากนี้ ควรสนับสนุนให้ประชาชน และหน่วยงาน ภายนอก ได้แก่ สถาบันการศึกษา และสื่อมวลชน เข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุม และการตรวจสอบ การใช้จ่ายงบประมาณของผู้บริหารด้านข้อมูลข่าวสารอีกด้วย

3) ข้อเสนอแนะ หรือแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการ ด้านคุณธรรม ได้แก่ ผู้บริหารของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ควรมีนโยบายชัดเจนในการสร้างจิตสำนึก ที่ดีงามให้แก่ราชการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านข้อมูลข่าวสารด้วยความรับผิดชอบ และเอาใจใส่งาน อย่างสม่ำเสมอ อีกทั้งผู้บริหารทุกระดับควรประพฤติตัวเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องดังกล่าวด้วย

นอกเหนือจากข้างต้นนี้แล้ว กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ควรเผยแพร่ ข้อมูลข่าวสารไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และ องค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้ข้อมูลข่าวสารกระจายไปสู่ประชาชนในท้องถิ่นอย่างกว้างขวาง และทั่วถึง โดยจัดทำเป็นแผ่นพับ คู่มือ หรือจัดหน่วยเคลื่อนที่เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์เป็นประจำอย่างน้อยปีละ 1-2 ครั้ง พร้อมกันนั้น กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ควรกำหนดวิธีการเผยแพร่ด้านข้อมูลข่าวสารโดยผ่านนักประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานทุกครั้งเพื่อ หลีกเลี่ยงการใช้คำศัพท์ทางวิชาการด้านการแพทย์ในการเผยแพร่ด้านข้อมูลข่าวสารของ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ทั้งนี้ เพื่อช่วยให้ประชาชนรับทราบและเข้าใจข้อมูลข่าวสารง่ายขึ้นและ นำไปใช้ประโยชน์ต่อไป (แนวคิดข้างหน้านี้ได้มาจาก อาจารย์อูธร ตันติสุนทร ในการสอบวิทยานิพนธ์ เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2555 เวลา 11.30-14.30 น. ณ ห้องประชุมสาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช)

3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป ในการศึกษา หรือการทำวิจัยครั้งนี้ เกี่ยวข้องกับแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสารของ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ สำหรับการศึกษา หรือการทำวิจัยในอนาคตควรดำเนินการดังนี้

3.2.1 ในการศึกษา หรือการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาปัญหา แนวทางการ เพิ่มขีดความสามารถ ยุทธศาสตร์ ภาพรวมแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถและภาพรวมแนวโน้ม ของแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถ ตลอดจนการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง บางกลุ่มต่อภาพรวมแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสารของ

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ทั้งนี้ ตามวัตถุประสงค์การวิจัย โดยผู้ศึกษาได้นำกรอบแนวคิด 11M มาปรับใช้แต่นำมาปรับใช้เพียง 10 ด้าน ได้แก่ ด้าน (1) การบริหารทรัพยากรมนุษย์ (2) การบริหารงบประมาณ (3) การบริหารงานทั่วไป (4) การบริหารวัสดุอุปกรณ์ (5) การบริหารคุณธรรม (6) การให้บริการประชาชน (7) วิธีการ ระเบียบ แบบแผน หรือเทคนิค (8) การบริหารเวลา หรือกรอบเวลาในการปฏิบัติงาน (9) การประสานงาน หรือการประนีประนอม และ (10) การวัดผล หรือการประเมินผล การปฏิบัติงาน โดยตัดด้านการบริหารข่าวสาร หรือข้อมูลข่าวสาร ออก ดังนั้น ในการศึกษา หรือการทำวิจัยครั้งต่อไป ควรนำกรอบแนวคิดนี้ไปประยุกต์ใช้ตามความเหมาะสม อย่างน้อยก็จะเป็นการช่วยพิสูจน์ หรือยืนยันว่า กรอบแนวคิดนี้มีเนื้อหาสาระที่ชัดเจน และครอบคลุมแนวคิดทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือการบริหารจัดการทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน หรือกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อนำไปวิเคราะห์หรือศึกษาเปรียบเทียบกับกรอบแนวคิดอื่น ใดๆ ก็ตาม ในการศึกษา หรือการทำวิจัยครั้งต่อไป อาจนำกรอบแนวคิด 11M ไปปรับใช้เฉพาะบางด้านที่เหมาะสมกับหน่วยงานที่ศึกษา หรือทำวิจัยก็ได้ หรือตัดบางด้านออกก็ได้ โดยไม่จำเป็นต้องนำกรอบแนวคิดไปใช้ครบทั้ง 11 ด้าน ในทางตรงกันข้าม อาจเพิ่มจำนวนด้านหรือตัวชี้วัดของกรอบแนวคิดขึ้นอีกก็ได้ ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ ควรอธิบายเหตุผลไว้ด้วยเสมอ

3.2.2 ศึกษา หรือทำวิจัยแนวคิดในแต่ละด้านอย่างเจาะจง เช่น ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ และด้านการบริหารงบประมาณของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

3.2.3 ศึกษา หรือทำวิจัยโดยเพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างให้มากขึ้น เป็นต้นว่า ข้าราชการผู้ปฏิบัติงานในกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และประชาชนที่ได้รับข้อมูลข่าวสารของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ แล้วนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบว่าผลการวิจัยคล้ายคลึง หรือแตกต่างกันกับการศึกษาครั้งนี้เพียงใด

3.2.4 ศึกษา หรือทำวิจัยเปรียบเทียบความคิดเห็นด้านการบริหารจัดการของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์กับหน่วยงานอื่นสังกัดกระทรวงสาธารณสุขในระดับเดียวกัน หรือเปรียบเทียบการบริหารจัดการในระดับเดียวกันกับต่างประเทศ ทั้งนี้ เพื่อเป็นแนวทางให้กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และหน่วยงานของรัฐอื่น ๆ นำไปปรับใช้เป็นแนวทางในการเพิ่มขีดความสามารถการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3.2.5 ศึกษา หรือทำวิจัยการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสารของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ โดยใช้กรอบแนวคิดอื่น เช่น แฟ้มส-โพสคอร์ด (PAMS-POSDCoRB) แนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) และแนวทางบาลานซ์ สกอร์การ์ด (Balanced Scorecard) เป็นต้น